

NHỮNG MÙA HOA KHỜ KHAO

Ngày chưa lấy chồng, dì tôi thường có thói quen cầm hoa đồng nội và nhặt hoa rụng trên chùa. Bà tôi bảo dì là đồ đồng bông. Cha mẹ tôi cũng có cái nhìn gièu nhẹ đối với dì. Người quê nghèo khổ cực mịch coi những thứ hương hoa tạo hóa ban xuống trần gian là phù phiếm. Dì chỉ im lặng, mắt thoảng buồn, nửa chừng uốn uớt. Còn mồ ma ông tôi, ông hay thở dài: Đời dì mà yểu một kiếp hoa, sớm nở tối tàn, nỗi trôi vô định...

Nhớ mỗi đêm mùa xuân, dì ủ tôi trong chăn ấm, đia hoa buổi đêm sương đêm dì nàng niu đặt trên bậu cửa sổ từ cuối chiều bắt đầu dây hương. Thứ hương thơm thanh khiết, bình yên khiến cả tôi và dì thao thức mãi. Dì thủ thỉ kể cho tôi nghe về những giấc mơ có hoa buổi trăng ngân ngập đầy lối, bám riết lấy gót chân và vuông đầy vai áo người dì. Tôi nhâm mắt nghe từng nhịp thở khẽ khàng của dì, hình dung ra từng nu hoa đang nở bung giữa đêm mùa xuân dịu nhẹ. Sự mộng mơ, lảng漫 của dì ngầm ngầm đánh thức suy nghĩ bé dại trong tôi khẽ khàng trỗi dậy niềm khát khao thiếu nữ.

Ngày rằm, dì lên chùa nhặt hoa đại trăng bò ngoài tai lòi đe nẹt của mọi người rằng hoa đại có ma. Dì tỉ mỉ xâu hoa thành từng chuỗi, từng chuỗi trăng ngân như mây treo đúng đưa bên cửa

sổ. Tôi thắc mắc: Dì tin hoa đại có ma không? Dì đáp nhẹ như hơi thở: Dì chỉ tin vào vẻ đẹp, người hay ma mà đẹp thì đều đáng nâng niu. Hoa đại còn có tên là hoa Chăm pa.

Quê tôi thăm thẳm núi đồi, những mùa hoa dai cứ trải dài thao thiết. Mùa hoa nở nối mùa hoa kia. Tháng giêng, tháng hai lộc biếc trên cây vừa nhú, tiếng chim hoang kêu từ mờ sáng đến xế chiều gợi về mùa hoa cà, hoa sim. Mùa của sắc tím dịu êm còn hồn trên nếp áo người thiếu nữ. Dì tôi cũng mặc áo màu tím, trong nắng chiều vàng huơm rọi vào tấm lung lom khom ngoài đồng ruộng ánh lén thứ màu ám ảnh, như nhà thơ Hữu Loan từng gọi đúng tên "tím chiều hoang biển biệt". Tôi hay liên tưởng vu vơ, một ngày nào đó, biết đâu dì cũng rời bỏ nơi này mà đi biến biệt, như màu hoa cà hoa sim thời son trẻ. Dì gạt những soi tóc mai rủ xuống trán đầy vẻ hoang dã, phớt lờ nỗi sợ con trai đang lớn dần trong tôi. Dì bảo: Màu tím là màu thủy chung đó. Tôi hỏi: Dì định thủy chung với ai? Với chồng à? Dì nhìn những dải sương màu lam vắt veo lưng chàng núi trả lời rất xa xôi: Thủy chung với những mùa hoa còn sót lại nơi này! Nói rồi dì trút tràng cười trong veo luôn vào gió rét.

Tôi càng lớn càng giống dì. Ngày tôi biết nhặt hoa buổi mùa xuân, biết xâu từng chùm hoa đại rụng trên chùa, biết mặc

● ĐOÀN LŨ

màu áo tím thanh tân cũng là lúc dì tôi đi lấy chồng. Ngày cưới dì buồn lắm, chẳng vào đúng mùa hoa nào cả. Đó là quãng thời gian roi rót lại của những bông hoa cuối vụ, hương sắc phẩn nhiêu chỉ còn trong tưởng tượng. Tôi chạy dọc triền đê, men theo suòn đồi ám khói vào buổi chiều xập xình tiếng nhạc tiếng người cố gom cho dì một chùm hoa cưới. Dì tôi chỉ ngồi trong buồng nhìn ra khoảng trống đầy âm thanh sắc màu rợn ngợp mà buồn mà thương.

Mỗi lần dì về thăm quê, tôi nhận ra dì từ xa với chiếc nón mới loa lúa trắng, bước chân khoan thai luốt êm ru trên cỏ. Có lần dì về với chồng, có lần về cùng mẹ chồng nữa. Mẹ chồng nàng dâu tay trong tay ríu rít chuyện trò. Đó là điều chưa bao giờ có ở quê tôi. Bà mẹ chồng ấy nói chuyện có duyên và biết cách đầy đưa, trói buộc dì bằng những lời khen có cánh. Dì vẫn mặc áo tím, miệng cười tinh khôi, hồn hậu như những bông hoa buổi đầu xuân. Ai cũng bảo dì gặp may. Tôi đã lớn, đi học trọ, thỉnh thoảng mới về nhà, tôi chẳng sợ dì theo chồng về bên kia sông mà bỏ lại những mùa hoa khờ khạo, chỉ hoang mang cho hạnh phúc của dì.

Lần lượt từng mùa hoa trôi đi, trong nhà, không ai còn cầm đoán tôi vẫn vơ với những loài hoa dại nữa. Những xúc cảm từ ngày trẻ thơ đã đánh thức tôi và bao mùa hoa đồng nội, tôi buồn vui, khóc cười bất chợt cùng từ kiếp hoa sớm nở tối tàn. Sau này, tôi biết được, dì đã không hạnh phúc như mọi người vẫn tưởng, dì sinh con gái con trai đủ bể, sớm tối chăm nom bữa ăn giấc ngủ cho gia đình chồng, nhưng chồng dì vẫn đi lấy vợ hai trên tỉnh. Vậy mà, chưa bao giờ người trong gia đình tôi thấy một giọt nước mắt của dì, lần nào dì về nón mới cũng loa lúa đuong đê, nếp áo tím dịu dàng phảng phiu, nụ cười trắng ngân hoa buổi. Ông tôi nói đúng, đời dì giống một kiếp hoa, thanh cao mà cũng xót xa quá đỗi.

